

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ

Τσιτσιμπού

η μάγισσα της πίστας

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΛΑΤΑΧΗ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ

Τσιτσιμπού
η μάγισσα της πίστας

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία

Πεζογραφία – 555

Αύγουστος Κορτώ, *Τσιτσιμπού, η μάγισσα της πίστας*

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια – Διόρθωση: Νάντια Κουτσοουρούμπα

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Η φωτογραφία του εξωφύλλου παραχωρήθηκε

από τον αρχικό δικαιούχο στη Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε., 2023

Copyright© Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε. (Εκδόσεις Πατάκη)

και Αύγουστος Κορτώ, Αθήνα, 2023

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα,

Ιούνιος 2023

Κ.Ε.Τ. Ε853 Κ.Ε.Π. 399/23 ISBN 978-618-07-0554-6

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Τα ματάκια σου να βγούνε
σαν εμένα δεν θα βρούνε.*

Μάρκος Βαμβακάρης

Το βιβλίο αυτό είναι προϊόν μυθοπλασίας. Η συμμετοχή στην πλοκή
θρύλων της μουσικής είναι καρπός σεβασμού και μεγάλης αγάπης.

Ξέρω τι λένε για μένα – χρόνια τώρα.

Ότι είμαι κακιά γυναίκα, άσπλαχνη, σκληρή – σκύλα μαύρη. Ότι είμαι φιλοχρήματη, και προσκυνάω τον παρά σαν Θεό μου. Ότι με νοιάζει μόνο η πάρτη μου, κι η φήμη. Ότι όποιος έκανε το λάθος να μ' αγαπήσει, τον έφαγε το χώμα, γιατί δεν είχα στάλα έρωτα κι αγάπη μες στην άραχλη καρδιά μου, και τους έπινα το αίμα. Όταν μου βγήκε το παρανόμι της μάγισσας, το '60, δεν ήταν μόνο για καλό, για τη φωνάρα μου, που μάγευε τα πλήθη. Θα την ξεχάσω κείνη την παλαβιάρα, ένα βράδυ που ράγιζα τα πατώματα στου Ξεδόντη, στο Χαλάνδρι, που ξαφνικά σηκώθηκε και μ' έλουσε μ' αγιασμό, σαν να 'μουν δαιμονισμένη; Λέγανε, βλέπεις, πως δεν πέτυχα τυχαία, μήτε με την αξία μου, αλλά επειδή είχα πουλήσει την ψυχή μου στον Οξαποδώ, όπως ο Χορν στο *Αλίμονο στους νέους*. Μου 'χουν κρατημένο μέχρι και το ότι δεν έκανα παιδιά, γιατί γυναίκα που δεν είναι μάνα είναι λειψή γυναίκα, ή κακιασμένη, που τα πνίγει πριν καρπίσουν μέσα της, ή τα ρίχνει, σαν κακές ζαριές.

Όλοι αυτοί που χύνουνε φαρμάκι για μένανε εδώ και δεκαετίες θαρρούν πως ήτανε μουσαφिरαίοι στην κούτρα μου, λαθρεπιβάτοι στα στήθια μου – ότι επειδή ξέρουνε τ' όνομά μου, και τα τραγούδια μου, ξέρουνε ποια στ' αλήθεια είμαι, πιότερο απ' ότι ορίζω εγώ τον εαυτό μου. Αρχίδια ξέρουν! Την τύφλα τους τη μαύρη! Αλλά έτσι είναι ο άνθρωπος, φτονερός, όποιον τηράει ανεβασμένο στα ψηλά θέλει να τον γκρεμίσει, να γίνουν ίσα κι όμοια, για να μην του κατατρώει τις σάρκες ο φτόνος. Μα λέγε λέγε, κατάφεραν η φίρμα που λέγεται Τσιτσιμπού να σέρνει μια σκιά στο κατόπι της, καμωμένη από συκοφαντίες, αλητείες, ψέματα – τόνους ψέματα! Γι' αυτό κι ενώ το λαρύγγι μου δεν υστερεί σε τίποτα απ' τις μεγάλες κυράδες, που τραγουδάνε στα Μέγαρα και στα Ηρώδεια, απ' τις αείμνηστες, που λένε –θαρρείς κι ο Χάρος σε πλένει με μοσχοσάπουνο, και δεν είσαι πια σκρόφα–, ποτές δεν μ' έστησαν πλάι στη Μοσχολιού, στη Μαρινέλλα, στην Μπέλλου, κι ας τις έκανα σκόνη στα νιάτα μου χωρίς να ιδρώσω παγέτα. Σαν να σας ακούω: *Ιεροσουλιά!* Δεν πά' να λέτε – αν ο ντουινιάς δεν ήτανε κακός, και μικρόψυχος, σήμερα θα 'μουν κι εγώ είδωλο, θα μου φιλούσανε τους κάλους σαν λείψανα αγίωνα, μα ενώ έχω όνομα, κι έχω αφήσει έργο, παράδοση –ακόμα πασκίζουν να πιάσουν τις ψηλές μου, κάτι χαμουρίτσες άφωνες, αυτές οι ντεμέκ,

οι έντεγνες–, με κάθε χρόνο που περνά με πίνει ολόενα, σαν γλυκό πιοτί, το σκοτάδι, με ροκανίζει –πόντικας αόρατος– το τίποτα.

Προσπάθησα πολλές φορές να πολεμήσω τη λάσπη, να πω στον κόσμο την αλήθεια. Έχω δώσει συνέντευξη στους πάντες: στη Ροζίτα Σώκου, στον Φρέντυ Γερμανό, στον Χατζηνικολάου, στην Ακριτά –μέχρι στη Φλέσσα έχω βγει. Μα όλοι τους θέλανε ν' ακούσουνε για σκάνδαλα, για νεανικά κουτουπώματα, για διάσημους που κρέμονταν απ' τα φουστάνια μου – να βγάλουν στη φόρα όχι εμένα, αλλά τη μάγισσα. Τα μάτια τους έλαμπαν, λες και περιέμεναν το ξόροκι.

Μερικές στην πιάτσα –η Σπεράντζα, η Καίτη– γράφανε βιβλία, δεν ξέρω βέβαια αν τα γράφαν μοναχές τους, αλλά εμένα τα γράμματα ποτές δεν ήταν το δυνατό μου χαρτί, θα 'πρεπε να τα πω σε άλλο νε, κι είχα πιει τόσες πίκρες, που δεν εμπιστευόμουν άνθρωπο: κι αν εγώ του τα 'λεγα έτσι κι εκείνος τα 'γραφε αλλιώς;

Τα τελευταία χρόνια, κόλλησαν όλοι με τα κομπιούτερ και τα κινητά και τα ιντερνέτς – τι διάλογος κι αυτός! Καλά το λένε δίκτυο, γιατί σε πιάνει σαν το δίκτυ, κι άντε να ξεμπλέξεις – κάθε τόσο μου κουβαλιόταν και κανένα μειράκιο (συνήθως αδερφή) που μ' είχε ανακαλύψει κι είχε πάθει νταμπλά, κι ήθελε να δει από κοντά τον θρύλο, την Τσιτσιμπού

που 'σπαγε τζάμια και ποτήρια –μέχρι γυαλιά της γκαβωμάρας– με τις κορόνες της (άλλο που λένε πως κι αυτό ήτανε κόλπο, ταχυδακτυλουργία), και πιάναμε την κουβέντα, και μετά τα 'παιρνε και τα 'γραφε, όχι σε 'φημερίδα, αυτές τώρα πια ποιος τις διαβάζει, αλλά στα ιντερνέτς, να ξεστραβώνονται και λίγο οι νέοι που μπερδεύουν τη μουσική με την κλάψα. Κι εγώ, ψέματα δεν θα πω, κολακευόμουν – ξέρεις τι είναι να 'σαι ογδόντα χρονώ μουστόγρια, μόνη κατάμονη στη σπιταρόνα (εξόν απ' την Ελενίτσα, αλλά παρέα μ' άνθρωπο που πλερώνεις δεν γένηται), και ξάφνου να σκάει μύτη το νιάτο, που μοσκοβολάει κι ας είναι άλουστο, που λαμποκοπάει κι ας είναι άσκημο, και να κοιτάς το φρέσκο μούτρο, τα αστραφτερά του μάτια, και ν' αντικρίζεις τη λατρεία; Μπορεί να λεν πως έμεινα άκληρη από τσιγκουνιά της ψυχής, αλλά δεν ήξεραν πώς τσάκιζαν τα μέσα μου όταν τα πιτσιρίκια μάζευαν τα κομπιούτερ και σηκώνονταν να φύγουν – «Κάτσε!» μου 'ρχόταν να φωνάξω. «Κάτσε να σου βάλω να φας, να σου στρώσω να κοιμηθείς, έξι κρεβατοκάμαρες άδειες κι έρημες έχω, μη φεύγεις! Μείνε μια ώρα ακόμα, και μη σώσεις να γράφεις αράδα για μένα!»

Από κει με βρήκε η συμφορά, βέβαια: από μια σάπια φαριά, όλη ψέματα, που πιάστηκε στο δίχτυο, και τη χάψανε αμάσητη λεφούσια. Ένας κερατάς –δεν είχε καν τα κότσια να υπογράψει το σκατό με

τ' όνομά του – κάθισε και μου έσυρε τον αναβαλλόμενο: τι ότι ήμουνα κόρη δωσίλογου, τι ότι τα 'κανα πλακάκια στη χούντα με τους συνταγματάρχαιους – φασίστρια, αυτή τη ρετσινιά μου κόλλησε, κι άντε να βρεις το δίκιο σου, όταν το κινητό σου είναι κουμπωτό, άσφαιρο. Πώς να παλέψεις τη βρομιά, όταν απλώνεται παντού και συνάμα είναι άπιαστη; Και στα καλά του καθουμένου, εκεί που μ' είχαν λησμονήσει χρόνια και χρόνια, ξάφνου να βράνε τα τηλέφωνα, από κανάλια και ραδιόφωνα και 'φημερίδες, και να ζητάνε όλοι δηλώσεις, τι είχα να απαντήσω στις κατηγορίες, να με καλάνε να βγω στα παράθυρα να προστατέψω την τιμή μου, να ορκιστώ με δάκρυα στα μάτια πως όχι, δεν ήμουνα φασίστρια, ούτε χουντικιά.

Στο τέλος, έβγαλα το τηλέφωνο απ' την πρίζα, έσβησα το κινητό, κλείστηκα στην κρεβατοκάμαρα και δυο μέρες πλάνταξα, δεν μπορούσα να φάω βούκα, ούτε νερό δεν κατέβαινε – η Ελενίτσα χέστηκε πάνω της, ήθελε να πάρει αστενοφόρο. Κόντεψα να πεθάνω, πνιγμένη απ' το άδικο. Γιατί να με κυνηγάνε ακόμα, οι ρουφιάνοι; Τι τους είχα κάνει; Απ' τον πατέρα τους και τη μάνα τους είχα κλέψει τη δόξα; Απ' το λαρύγγι τους είχα αρπάξει τη φωνή μου;

Κι όταν συνήρθα –γιατί έχω περάσει ζόρια στη ζωή μου, που τέτοιες πουτανιές δεν φτουράνε να με

λιώσουν—, αποφάσισα ότι, όπως από παιδούλα τα 'βγαζα πάντα πέρα μόνη μου, έτσι και τώρα θα έβρισκα δικαιοσύνη χωρίς μεσάζοντες, κι ας μην ήταν ν' ακουστεί παρά σαν θα 'χα γίνει σκόνη.

Θα 'γραφα τα απομνημονεύματά μου —πιο μάγκας ήταν ο Μακρυγιάννης;— και μάλιστα με το ξεράδι μου: παράγγειλα στην Ελενίτσα να μου αγοράσει ένα χοντρό τεφτέρι, κι ένα πρωί έψησα το καφεδάκι μου και στρώθηκα.

Μόνο που λογάριαζα χωρίς τον ξενοδόχο: είχα ξεμάθει τόσο τη γραφή, που σαν είδα τις πρώτες αράδες, φρούαξα: δεν έβγαζα τι λέγανε, τέτοια μυγοχέσματα, χώρια τι μακελειό θα 'χε γενεί με την ορθογραφία. Και δεν το βάσταγα, ντρεπόμουνα, να τα τινάξω και να βρεθεί το τεφτέρι και να με λένε κι αγράμματη μέσα σ' όλα.

Για κάτι μέρες το ξέχασα, ώσπου ένα πρωί μ' έπιασε να κατέβω στο κέντρο, να πάρω κανένα μπαχάρι και λίγο παστουρμά απ' την Αθηνάς —σαν ζεις μονάχος σου, δεν σε νοιάζει κι αν βρομάς τσιμένι—, ν' αλλάξω τον αέρα μου, βρε αδερφέ, γιατί καλή η Κηφισιά, άπλα, πρασινάδα, αλλά είναι κομμάτι σαν τάφος, ιδίως αν έχεις μεγαλώσει μες στον σασιρμά της πόλης.

Κι όπως σουλάτσαρα στην Ομόνοια, με την τσάντα κρατημένη σφιχτά —άμα καλογερεύεις δεκαετίες στα προάστια, σου κόβονται λίγο τα ήπατα με

το ξαφνικό ανθρωπομάνι–, βλέπω ένα μαγαζάκι μια τρύπα, που πούλαγε ηλεκτρικά, και μπαίνω και ρωτάω, μαγνητόφωνα έχετε, και μου λέει βεβαίως ο υπάλληλος (ευγενέστατος, μελαψός, με μουστακάκι – κάνας Ινδός, ποιος ξέρει, είχα απανέκαθεν αδυναμία στο καρυδένιο δέρμα, η χλομάδα είναι για τους αποθαμένους) και μου βγάζει ένα μαραφέτι πιο μικρό απ’ τα τσιγάρα μου. «Τι να χωρέσει εδώ, χριστιανέ μου;» του λέω. «Αυτό είναι βαριά βαριά να πεις τον εθνικό ύμνο», μα αυτός γέλασε και μου εξήγησε, όχι, ίσα ίσα, επειδή δεν έχει μέσα κασέτα, κι είναι όλο τρανζίστορ ή τι διάολο, μπορείς να μιλάς τέρμινα, μέχρι να σου πέσει ο στόμας, κι αυτό ακόμα θα γράφει.

Το πήρα, ήταν και πάμφτηνο, κι όταν γύρισα έβαλα την Ελενίτσα να μου δείξει ποιο κουμπί πατάς να γράφει, ποιο να σταματήσει –μην πάω προς νερού μου κι ακούγεται μες στα σώψυχα το καζανάκι–, ποιο σ’ τα παίζει να τ’ ακούσεις. Έκανα και μερικές πρόβες –σιγοτραγουδώντας· ογδόντα εφτά χρονώ, και τι φωνή έχω ακόμα η κουφάλα!– και πήρα το κολάι.

Και να με τώρα, με πιστή συντροφιά τον εαυτό μου, και το γεροντικό μου γρέζι. Θυμάμαι τον μακαρίτη τον Μαριούλη, που ’ταν διαβασμένος κάργα, να μου μιλά για έναν φιλόσοφο, που ’λεγε ότι η τέγνη μάς σώνει, για να μη μας ξεκάνει η αλήθεια. Που

πά' να πει ότι η αλήθεια είναι άσκημη, γι' αυτό και τόσο σπάνια τη βλέπεις γυμνή: ντρέπεται να τσιτσιδωθεί μπρος στην ψευτιά, την καλλονή. Μα και τ' ωραίο παραμύθι, τι να το κάνεις; Τόσα έζησα, και δεν μ' απόμεινε ψιχουλάκι να χορτάσω την πείνα που δέρνει την καρδιά μου.

Σαν τα μολογήσω όλα, και ξεδώσω, θα κάνω ό,τι με φωτίσει ο Πανάγαθος. Μπορεί να στείλω το μαρραφέτι σε κάναν έμπορα βιβλίων, να ξεπουλήσει: *Η αληθινή ιστορία της Τσιτσιμπούς!* Ή θα πάρω καμιά φίρμα δημοσιογράφο –έχω τα τηλέφωνα καμπόσων– να δω αν θα βρεθεί κανάλι να τσιμπήσει. Μη σου πω ότι μπορεί να το γυρίσουν και ταινία – εκατό φορές καλύτερη απ' τις χαζαμάρες που παίζει η τιβί.

Μα κατά βάθος ξέρω πως, αν τα πω όλα για όλα, το μαγνητοφωνάκι θα καταχωνιαστεί σε σουρτάρι, κι ίσως το ξετρουπώσει η Ελενίτσα αφού συχωρεθώ – ε, και τότε πια, ας το κάνει ό,τι γουστάρει: ας το φυλάξει, ας το πετάξει, ας το πουλήσει.

Γιατί έχω δύο μυστικά που δεν τα ξέρει άνθρωπος.

Το 'να, δεν θα το πίστευαν μήτε οι λωλοί που λέγαν ότι πότιζα τους άντρες μανόγαλο, και γήτευα τα πλήθη με μαγιολίκια της Σολομωνικής. Καλά καλά, δεν ξέρω κι εγώ η ίδια αν το πιστεύω, κι ας μόνασα απ' τον φόβο του – γιατί αν αληθεύει, αν πήρα άθελά μου τόση αμαρτία, δεν μ' αξίζει που 'μαι ακόμα ζωντανή.

Και τ' άλλο, δεν το παραδέχτηκα ποτές από ντροπή – ούτε όσοι με βάστηξαν στα χέρια τους γυμνή δεν το φυλλιάστηκαν. Ο ένας που το 'ξερε είναι πτώμα μισό αιώνα και βάλε. Δυο φορές η αγάπη πήγε να μου λύσει τη γλώσσα, μα και τις δυο κρατήθηκα, δάγκωσα τα χείλια, γιατί έτρεμα πως, αν μαθαίνουν την αλήθεια, θα με σιχαίνονταν. Αυτό θα πει γυναίκα στην άδικη πλάση: να κρέμεσαι απ' τη ματιά του άντρα λες και, αν κλείσει τα ματόκλαδα, αν γυρίσει απ' την άλλη, θα σβήσεις μέσα στο σκοτάδι μιας στιγμής.

Είμαι μόνη στο σπίτι, μόνη στη μεγάλη σάλα. Στον κήπο κελαηδάνε τα πουλιά.

Να 'χα τα φτερά τους, κι ας έτρωγα σκουλήκια.

Ασπασία Τσιτσιμπούρη γράφουν τα χαρτιά μου κι η ταυτότητα. Το '35 γεννηθείς.

Δεν έκρυφα ποτές τ' αληθινό μου όνομα, μήτε την ηλικία μου – όχι όπως κάτι άλλες, που αν βάλεις κάτω τα φούμαρα που πουλάνε, πρέπει να βγήκαν στο σανίδι και στο πάλκο απ' τα έντεκα. Τα χρόνια, φαίνονται δεν φαίνονται, τα κουβαλάς μέρα και νύχτα – τι νόημα έχει να τα κρύψεις; Είναι σαν να κλέβεις απ' τη δεξιά σου τσέπη, για να τα χώσεις στην αριστερή. Αλλά, είπαμε – η γυναίκα χρωστά στην κενωνία και π' ανασαίνει. Ο γερομπαμπαλής είναι ώρι-

μος, ενώ η μεσόκοπη, άπαξ και φανούν οι πρώτες ρυτίδες, είναι σταφιδιασμένη, κωλόγρια.

Άμα καβατζάρεις νούμερα σαν τα δικά μου, που τα βλέπει ο τάφος και ξερογλείφεται, το παρελθόν μοιάζει όλο και πιότερο με ψέμα, ή με όνειρο: ήμουν αλήθεια κοριτσάκι, νέα γυναίκα; Έζησα έρωτες, και τους φύτεφα σε αντρικές καρδιές; Γίνηκαν πόλεμοι, εμφύλιοι, διχτατορίες, μεταμορφώθηκε ο δίσκος σε κασέτα, σε σιντί; Κύλησε ο πλούτος σαν ποτάμι και βούτηξα μέσα ως τον λαιμό; Κάθισε η δόξα πάνω μου σαν άσπρο περιστέρι, πριν πετάξει και με κουτσουλήσει;

Στον ύπνο, που 'σαι μπόσικος, που η ψυχή ξεχνά πόσον καιρό βολοδέρνει στη γης, καμιά φορά γυρνάς στα περασμένα, ή σε βρίσκουν αυτά, κι οι αποθαμένοι σου μιλάνε με φωνή πότε ψιθυριστή, πότε καμπάνα, και τινάζεσαι, σίγουρη πως η μάνα, τώρα δα, σου 'σφιγγε το χέρι – μα είναι μονάχα μουδιασμένο, απ' το πλάκωμα του μαξιλαριού. Κι έπειτα φοβάσαι ν' αποκοιμηθείς, γιατί το σκοτάδι δεν ξεγελιέται για πάντα.

Οι γονιοί μου δεν πρόκαμαν να δουν τα μεγαλεία μου, γι' αυτό κι όποτε με θυμούνται, με φωνάζουν με το μικρό μου: Ασπασούλα. Τα χρόνια μου στις πίστες και τα στούντια, ο καθείς μ' έλεγε όπως του κατέβαινε, κι εγώ δεν τσίναγα. Οι πιο πολλοί, σαφώς, με λέγαν με το καλλιτεχνικό μου – όταν σ' έχει

βαφτίσει ο βασιλιάς του ρεμπέτικου, τ' όνομα έχει άλλο βάρος. Μα υπήρχαν κι εξαιρέσεις, μουσικοί που με νιώθανε δικό τους άνθρωπο, και δεν τους έβγαине το ψευδώνυμο. Ο Καλδάρας, θυμάμαι, με φώναζε Σπάσα, ο Χιώτης Εταίρα –γιατί, καταπώς φαίνεται, η συνονόματή μου, τ' αρχαία χρόνια, ήτανε πουτάνα πολυτελείας, και γκόμενα του Περικλή– κι ο Διονυσίου, ένα φεγγάρι που 'χα ανέβει Σαλονίκη και τραγουδάγα μαζί του στον Ύδροχόο –τι φωνή ο Στράτος! Όμοια δεν ξανάβγαλε ο τόπος, κι ωραίος άντρας, κιμπάρης, ας όφεται η νύχτα με τα χούγια της, νέο παλικάρι–, με κοίταγε στα μάτια κι έλεγε: «Σίτσα μου, Σίτσα μου, αχ, να 'σουν η μανίτσα μου...».

Εκείνος που δεν χόρταινε το Τσιτσιμπού ήταν ο σχωρεμένος ο Χατζιδάκις – και καθώς σφύραγε λίγο το σίγμα, ήταν σαν να ξεστόμιζε λέξη από ποίμα, κι όταν καμιά φορά βγαίναμε για φαΐ (στα χοντρά του, ήθελε προσοχή, μπορούσε να σου αδειάσει το πιάτο σαν πορτοφολάς, το πιρούνι του έβγανε φλόγες), τον έπιανε άψα, κι έκανε και ρίμες: «Μάτι μαραμπού, γούνα καριμπού...». Άντρα με τόσο παιδική φυγή δεν γνώρισα άλλον, αφού σου 'ρχόταν να του πάρεις γλειφιτζούρι κοκοράκι.

Μυστήριο πράμα το ψεύτικο όνομα, πάντως: λίγο λίγο, απλώνεται πάνω σου σαν το μύρο της βάρφτισης, ώσπου σε σκεπάζει ολάκερη, κι αναρωτιέ-

σαι αν ποτές ήσουν στ' αλήθεια το Σπασάκι του Τσιτσιμπούρη του κάπελα.

Το 'χα χρόνια απορία, πώς αιστάνονται άλλοι σαν εμένα, και τις προάλλες, που πέτυχα τη Μαρινέλλα στον Θανόπουλο –ήταν επόμενη στο ταμείο–, δεν άντεξα και τη ρώτηξα. «Ρε φιλενάδα» της είπα. «για πες μου, σαν είσαι μοναχή σου, και συλλογιέσαι τον εαυτό σου – μέσα σου, βαθιά, είσαι Μαρινέλλα ή Κυριακή;».

Εκείνη γέλασε – και τι ωραίο γέλιο! Άμα έχεις φωνή, ό,τι αμολάνε τα χείλια σου ακούγεται τραγούδι. (Έχει σπάσει πολύ βέβαια – παρ' όλο που της ρίχνω τρία χρόνια, κρατιέμαι καλύτερα θαρρώ.) «Τσιτσιπού μου» αποκρίθηκε, «όταν τόσοσ κόσμος αγαπάει τη Μαρινέλλα, τραγουδάει τη Μαρινέλλα, ποια είμαι εγώ να του πάω κόντρα, και να πω ότι με λένε Κίτσα;».

Όμως τα πιο αληθινά ονόματα, που τ' ακούς στ' αυτί σου, σιγανά, κι είναι λες και τρώει η καρδιά σου μέλι, είναι τα χαϊδευτικά που σου χαρίζει ο σεβντάς.

Αν δεν τα κράταγα κρυμμένα, όλο πείσμα –είναι πράματα που δεν θα τα πω στον Θεό τον ίδιο, αν λάχει και βρεθούμε βιζαβί–, αυτά θα 'θελα να γράφει πάνω η πλάκα μου.